

VALTIONEUVOSTON ASETUS AJONEUVOJEN KÄYTÖSTÄ TIELLÄ ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1 Esityksen tausta ja pääasiallinen sisältö

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi ajoneuvolain 16 ja 64 a §:n muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 185/2018 vp), jossa esitetään säädettäväksi raskaista moottorikelkoista, joita saisi kuljettaa niille erikseen osoitetuilla moottorikelkkailureiteillä. Voimassa olevan ajoneuvolain 16 §:n 2 momentin mukaan moottorireki on jalaksin tai teloin varustettu maastoajoneuvo. Moottorikelkka on telavetoinen moottorireki, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdelle henkilölle ja jonka omamassa on enintään 0,5 tonnia. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle esitetään ajoneuvolain 16 §:n 2 momenttiin lisättäväksi säännös, jonka mukaan raskas moottorikelkka on telavetoinen moottorireki, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään neljälle henkilölle ja jonka omamassa on suurempi kuin 0,5 tonnia ja enintään 0,8 tonnia.

Uudesta raskaan moottorikelkan ajoneuvoryhmästä säätäminen edellyttäisi kyseisten ajoneuvojen huomioimista ajoneuvojen käytöstä tiellä annetussa asetuksessa säädetyissä moottorikelkkaa koskeissa säännöksissä. Raskasta moottorikelkkaa koskivat moottorikelkkaa koskevat säännökset.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

3 §. *Ajoneuvoluokkia koskevat nopeusrajoitukset.* Pykälän momenteista poistettaisiin numeroinnit ja momenttien kohdat numeroitaisiin, kun ne voimassa olevassa asetuksessa on merkitty kirjaimin. Pykälän 1 momentin 7 kohdassa säädettäisiin voimassa olevaa g kohtaa vastaavasti moottorityökoneen ja maastoajoneuvon nopeudesta. Säännökseen lisättäisiin, että myös raskaan moottorikelkan suurin sallittu nopeus ilman perävaunua on moottorikelkkailureitillä 60 kilometriä tunnissa. Moottorikelkkailureitillä voi kuitenkin luonnollisesti olla reitti-kohtaisia ja paikallisia nopeusrajoituksia, joita on noudatettava.

Pykälän 4 momentin 3 kohdassa säädettäisiin voimassa olevaa c kohtaa vastaavasti moottorityökoneen ja maastoajoneuvon suurimmasta tiellä sallitusta nopeudesta kun siihen on kytketty hinattava ajoneuvo. Kohtaan lisättäisiin säännös, että kuten moottorikelkan myös raskaan moottorikelkan suurin sallittu nopeus olisi moottorikelkkailureitillä 60 kilometriä tunnissa, jos perävaunussa ei kuljeteta henkilöitä. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa pykälää.

Raskaalle moottorikelkalle ei esitetä moottorikelkan nopeusrajoituksesta poikkeavia nopeusrajoituksia, koska eri nopeusrajoitukset voisivat vaikeuttaa moottorikelkkailureitillä tapahtuvaa liikennettä ja lisäisi mahdollisesti ohitustilanteita.

6 §. *Poikkeukset turvavyön ja suojakypärän käyttövelvollisuudesta.* Pykälän momenteista poistettaisiin numeroinnit ja momenttien kohdista kirjaimet. Momenttien kohdat numeroitaisiin. Lisäksi pykälän 2 momentin 7 kohtaan lisättäisiin säännös, että tieliikennelaissa säädetty velvollisuus käyttää suojakypärää ei koske raskaan moottorikelkan umpinaisessa perävaunussa olevaa matkustajaa. Voimassa olevan 2 momentin g kohdan mukaan kypärän käyttövelvollisuus ei koske umpinaisessa perävaunussa olevaa moottorikelkan matkustajaa. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa asetuksen 6 §:ää.

12 §. *Moottorikelkan hätäkatkaisimen käyttö.* Pykälään lisättäisiin, että myös raskaan moottorikelkan kuljettajan moottorikelkan hätäkatkaisimen käyttökytkin on kiinnitettävä kuljettajaan ennen moottorin käynnistystä, jos hätäkatkaisimen toimintaperiaate edellyttää kiinnittämistä, ja että hätäkatkaisin on pidettävä kiinnitettynä ajon ajan.

25 §. *Muut päämitat.* Moottorikelkkaan sovelletaan asetuksen 25 § §:n 2 momentissa säädettyä yleistä ajoneuvon yleisesti sallittua leveyttä, joka on 2,6 metriä. Lähes kaikki nykyiset moottorikelkat ovat leveydeltään alle 1,3 metrin mittaisia ja moottorikelkkareitit on suunniteltu tämän leveyden mukaisesti. Ajoneuvolaissa säädetyn moottorikelkan luokittelun perusteiden mukaan moottorikelkka on moottorireki, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdelle henkilölle ja jonka omamassa on enintään 0,5 tonnia. Moottorikelkan painoraja ja henkilömäärän rajausta ovat käytännössä johtaneet siihen, ettei leveys ole muodostunut edellä mainittua 1,3 metriä leveämmäksi. Koska raskaat moottorikelkat olisivat ajoneuvoluokittelun perusteella moottorikelkkoja suurempia, esitetään moottorikelkoille ja raskaille moottorikelkoille sekä näiden perävaunuille asetettavaksi suurimmaksi tiellä sallituksi leveydeksi 1,7 metriä. Nykyisten moottorirekien, jotka ajoneuvolain muutoksen jälkeen olisivat luokiteltavissa raskiksi moottorikelkoiksi, leveyden arvioidaan olevan pääasiassa alle 1,7 metriä. Suurimman leveyden rajaamisella pyritään vähentämään kohtaamisonnettomuuksien riskiä moottorikelkkareiteillä.

41 §. *Henkilökuljetus maastoajoneuvolla.* Voimassa olevassa 41 §:n mukaan henkilökuljetuksesta moottorikelkalla on voimassa soveltuvin osin mitä 39 §:ssä säädetään henkilökuljetuksesta moottoripyörällä ja henkilökuljetukseen muulla moottorireellä kuin moottorikelkalla ja maastovaunulla sovelletaan vastaavaan käyttötarkoitukseen rakennetun auton henkilökuljetusta koskevia säännöksiä. Pykälää esitetään muutettavaksi 1 päivänä kesäkuuta 2020 voimaan tulevaa tieliikennelain 146 §:ää vastaavasti siten, että maastoajoneuvolla saisi kuljettaa ajoneuvon valmistajan tarkoittaman määrän henkilöitä, jolla tarkoitettaisiin rekisteriin merkittyä henkilömäärää. Jos rekisterissä ei ole merkintää sallitusta henkilömäärästä, edellytettäisiin, että mahdollista maastoajoneuvon matkustajaa varten on istuin ja jalkatuet.

44 §. *Henkilökuljetus perävaunussa.* Pykälän otsikko muutettaisiin koskemaan henkilökuljetusta perävaunussa nykyisen perävaunun tavaratilan sijaan. Lisäksi momenttien numerointi poistettaisiin ja 4 momenttiin lisättäisiin säännös, että moottorikelkan perävaunua vastaavasti myös raskaan moottorikelkan perävaunulla saisi kuljettaa henkilöitä moottorikelkkailureitillä mutta ei muulla tiellä eikä muuta tietä ylitettäessä. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa 44 §:ää.

3 Valmistelu

Esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä ympäristöministeriön ja Liikenteen turvallisuusviraston kanssa. Raskaita moottorikelkkoja koskevaan hallituksen esitykseen liittyvistä asetusluonnoksista pyydetään lausunnot sidosryhmiltä loka- marraskuun aikana.

4 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi ajoneuvolain 16 ja 64 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi ehdotettavien lakien kanssa 1 päivänä tammikuuta 2019.

5 Valtuus

Tieliikennelain 25 §:n 2 momentin mukaan moottorikäyttöisten ajoneuvojen suurimmista sallituista ajoneuvokohtaisista nopeuksista ja ajoneuvon turvallista käyttöä tietyllä nopeudella koskevista ehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tieliikennelain 88 §:n 2 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää kuljetuksen tai ajotehtävän erityislaadusta johtuvia vapautuksia turvavyön käytöstä ja 89 §:n 3 momentin nojalla ajoneuvon erityisestä rakenteesta tai ajotehtävän erityislaadusta johtuvia vapautuksia suojakypärän käytöstä. Tieliikennelain 87 §:n 4 momentin nojalla ajoneuvon kuormaamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.